

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з фінансів та менеджменту

ПРОГРАМА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ
для здобувачів фахової передвищої освіти
за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Затверджено педагогічною радою Фахового коледжу
Протокол від «28» серпня 2023 р. № 1
Голова Педагогічної ради

Володимир ЯСЛИК

Схвалено методичною радою Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
Протокол від «25» серпня 2023 р. № 1
Голова методичної ради

Олег КЛІШЦ

Програму підсумкової атестації розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії з фінансів та менеджменту

Протокол від 25 серпня 2023 р. № 1

Голова циклової комісії

Андрій ЦЮЦЯК

Розробники:

ТИМОЦЬ М.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук, доцент

Цюцяк А.Л. – спеціаліст другої категорії

Цюцяк І.Л. – спеціаліст другої категорії

Лист оновлення та перезатвердження ПРОГРАМИ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

Навчальний рік	Дата засідання циклової комісії	Номер протоколу	Голова циклової комісії	
			Прізвище	Підпис
2023/2024	29.08.2023	1	Цюцяк А.Л.	

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ.....	5
2. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ.....	6
3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ.....	6
4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ.....	8
5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	29

ВСТУП

Підсумкова атестація здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» здійснюється у **формі кваліфікаційного іспиту**, який спрямований на перевірку досягнень результатів навчання, визначених відповідною освітньо-професійною програмою та стандартом фахової передвищої освіти (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22.06.2021 р. № 700 і введеного в дію з 2021–2022 навчального року).

Мета підсумкової атестації – з'ясувати рівень професійної підготовки випускників, його відповідність вимогам стандарту фахової передвищої освіти та освітньо-професійної програми.

У програмі підсумкової атестації відображено основні вимоги змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульовані у термінах результатів навчання (РН), зокрема:

✓ РН 01. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

✓ РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

✓ РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

✓ РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

✓ РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

✓ РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

✓ РН 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

✓ РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

✓ РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

✓ РН 10. Застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

✓ РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

✓ РН 12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

✓ РН 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування для досягнення спільної мети.

✓ РН 14. Застосовувати інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

✓ РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань.

1. ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

Підсумкова атестація здійснюється відкрито і публічно.

Порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії і проведення атестації здобувачів фахової передвищої освіти регламентує «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Фаховому коледжі ЗВО «Університет Короля Данила».

Оцінки кваліфікаційного іспиту виставляє кожен член комісії. За теоретичну і практичну частину екзамену виставляється одна оцінка. Повторне складання (перескладання) іспиту з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні іспитів, а також про присвоєння здобувачам фахової передвищої освіти кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів *голос Голови ЕК є вирішальним*.

Якщо відповідь здобувача фахової передвищої освіти на кваліфікаційному екзамені не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія приймає рішення про те, що здобувач фахової передвищої освіти не пройшов атестацію і у протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому проставляється оцінка «незадовільно» *(0-34 балів)*.

У випадку, якщо здобувач фахової передвищої освіти не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання іспитів, то в протоколі зазначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання.

Здобувач фахової передвищої освіти, який отримав незадовільну оцінку при складанні комплексного екзамену (на випускному курсі), відраховується з Фахового коледжу. Йому видається довідка встановленого зразка.

Здобувачі фахової передвищої освіти, які не склали комплексного екзамену, мають право на повторну з наступного навчального року атестацію протягом трьох років після відрахування із закладу освіти у період роботи, згідно затвердженого графіку Екзаменаційної комісії з відповідної спеціальності. Повторно складаються тільки ті екзамени, з яких була отримана незадовільна оцінка.

2. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ

В освітньо-професійній програмі «Фінанси, банківська справа та страхування» 2020 року визначено 23 обов'язкових освітніх компонент, загальним обсягом 108 кредитів, які забезпечують результати навчання. З цього переліку 10 освітніх компонент не включені в програму підсумкової атестації (*Примітка).

Таким чином, програма підсумкової атестації укладена на основі решти 13 обов'язкових компонент освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування», які забезпечують вимоги стандарту фахової передвищої освіти щодо досягнень **результатів навчання**, загальним обсягом 38 кредитів ЄКТС, і які для формування екзаменаційних білетів були умовно поділені на три модулі.

– I модуль **«Основи економіки»** (Освітні компоненти: «Економічна теорія», «Основи мікро- та макроекономіки», «Цінності громадянського суспільства», «Особистісна ефективність») – **12 кредитів**;

– II модуль **«Фінансові системи»** (Освітні компоненти: «Основи фінансової грамотності», «Фінанси», «Сучасні фінансові та грошово-кредитні системи», «Інформаційні системи у фінансах») – **14 кредитів**;

– III модуль **«Банківська система, страхування та облік»** (Освітні компоненти: «Банківська система», «Страхування», «Основи бухгалтерського обліку та фінансової звітності», «Контроль і ревізія», «Бізнес-комунікації») – **12 кредитів**.

***Примітка:** В програму підсумкової атестації не ввійшли **10** освітніх компонент освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування», загальним обсягом **70 кредитів ЄКТС**, а саме:

1) «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (10 кредитів) – оскільки компетентність «Володіти державною мовою для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності» підтверджується фактом спілкування з Екзаменаційною комісією;

2) «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» (10 кредитів) – оскільки Екзаменаційна комісія має можливість перевірити здатність випускника сформулювати відповідь іноземною мовою в процесі здачі екзамену;

3) «Інформаційно-комунікаційні технології» (6 кредитів), «Екологічна безпека» (3 кредити), «Етика ділового спілкування» (2 кредити), «Основи наукового пізнання» (2 кредити), «Фізичне виховання» (1 кредит), «Вища математика» (14 кредитів), оскільки вони забезпечують загальні компетентності, однак не включені в основні результати навчання ОПП;

4) освітні компоненти практичної підготовки (2 ОК – 12 кредитів) та семестровий контроль (10 кредитів).

Екзаменаційні питання укладені відповідно до переліку освітніх компонент, визначених модулями 1, 2, 3. Розподіл питань між освітніми компонентами здійснено у таблиці 1.

Розподіл екзаменаційних питань між освітніми компонентами

Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів ЄКТС освітньої компоненти за навчальним планом	Кількість екзаменаційних питань з освітньої компоненти
I модуль «Основи економіки»	12	30
<i>Економічна теорія</i>	4	11
<i>Основи мікро- та макроекономіки</i>	3	7
<i>Цінності громадянського суспільства</i>	3	7
<i>Особистісна ефективність</i>	2	5
II модуль «Фінансові системи»	14	30
<i>Основи фінансової грамотності</i>	2	5
<i>Фінанси</i>	8	17
<i>Сучасні фінансові та грошово-кредитні системи</i>	2	4
<i>Інформаційні системи у фінансах</i>	2	4
III модуль «Банківська система, страхування та облік»	12	30
<i>Банківська система</i>	3	7
<i>Страхування</i>	2	7
<i>Основи бухгалтерського обліку та фінансової звітності</i>	3	6
<i>Контроль і ревізія</i>	2	5
<i>Бізнес-комунікації</i>	2	5

Відповідно до трьох модулів, виділених у змісті програми підсумкової атестації, і сформованих відповідно до їх змісту екзаменаційних питань, укладені **30 екзаменаційних білетів** у складі одного практичного завдання та трьох теоретичних питань із освітніх компонент, наведених нижче, зокрема:

- 1-е питання – теоретичне питання з модулю «Основи економіки»;
- 2-е питання – теоретичне питання з модулю «Фінансові системи»;
- 3-є питання – теоретичне питання з модулю «Банківська система, страхування та облік».

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

При атестації, оцінюючи навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти, необхідно враховувати:

- правильність викладення матеріалу, повноту розкриття понять і закономірностей, точність вживання економічної термінології;
- ступінь самостійності відповіді;
- логічність, доказовість у викладенні матеріалу;
- здатність сформулювати відповідь державною мовою;
- ступінь сформованих інтелектуальних та фахових умінь з фінансів, банківської справи та страхування.

Оцінка результатів складання комплексного екзамену здійснюється за **100 - бальною** системою контролю знань та національною шкалою і відображаються у відповідних відомостях і протоколах роботи екзаменаційної комісії (ЕК).

Усі екзаменаційні завдання із кваліфікаційного іспиту є рівнозначними за їх внеском до загальної оцінки за іспит. Підсумкова оцінка кваліфікаційного екзамену є середньозваженою оцінкою за кожен вид екзаменаційних завдань.

Оцінка виставляється відповідно до наступних критеріїв:

A (відмінно) 90-100 балів	здобувач фахової передвищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, демонструє глибокі знання з різних освітніх компонент, логічно та послідовно викладає навчальний матеріал, уміє аргументувати свою думку, дає чіткі відповіді на поставлені запитання екзаменаційною комісією
B (добре) 83-89 балів	здобувач фахової передвищої освіти володіє значним обсягом навчального матеріалу, що свідчить про оволодіння ним основною та частково додатковою літературою з освітніх компонент, викладає свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі несуттєві неточності, демонструє здатність до аналізу та узагальнення, вміє робити висновки, проте має певні труднощі з їх аргументуванням, а тому уникає висловлювання власної позиції, практичні завдання виконує переважно на продуктивно-репродуктивному рівні, демонструючи сформованість практичних умінь та навичок
C (добре) 75-82 бали	здобувач фахової передвищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, що свідчить про знання ним переважно основної літератури з освітніх компонент, викладає свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі мало суттєві помилки та неточності, демонструє здатність до аналізу, однак не має достатніх умінь для самостійного узагальнення, має труднощі щодо формулювання висновків та їх аргументування, практичні завдання виконує на основі використання стандартних схем та шаблонів

<p>D (задовільно) 67-74 бали</p>	<p>здобувач фахової передвищої освіти володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, демонструючи знання, отримані лише з основної літератури, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно, демонструє часткові уміння аналізу навчального матеріалу, але має значні труднощі з його узагальненням та формулюванням висновків, не вміє їх аргументувати, не виявляє самостійності думки, власної позиції. Практичні завдання виконує репродуктивно, має труднощі з визначенням мети завдань</p>
<p>E (задовільно) 60-66 балів</p>	<p>здобувач фахової передвищої освіти володіє навчальним матеріалом частково, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно та нелогічно, не володіє навичками аналізу навчального матеріалу, не вміє його узагальнювати, робити висновків та аргументувати їх. Не висловлює власної думки. Практичні завдання виконує неточно, не вміє самостійно визначати мету завдань, має труднощі щодо використання засвоєних знань на практиці</p>
<p>FX (незадовільно) 35-59 балів</p>	<p>здобувач фахової передвищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно, викладає матеріал нелогічно та непослідовно практичні уміння та навички сформовані лише частково, практичні завдання виконує із суттєвими помилками, не відповідає на додаткові запитання</p>
<p>F (незадовільно) 0-34 бали</p>	<p>здобувач фахової передвищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати або відповідає не за змістом питань. Практичні уміння та навички не сформовані, практичні завдання не виконує або виконує неправильно</p>

4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

Економічна теорія

Економічні потреби суспільства їх суть і структура. Сутність і структура суспільного виробництва. Банки, їх види та функції. Витрати виробництва, їх суть та види. Доходи діяльності, їх структура та види. Прибуток та напрями його використання. Безробіття, його типи та наслідки. Сутність, види і джерела формування доходів населення. Заробітна плата, її види, форми і системи. Соціальний захист населення. Державний бюджет і бюджетний дефіцит. Податки і податкова система. Сутність кредиту та його роль в економіці. Міжнародна торгівля та її особливості на сучасному етапі

Основи мікро- та макроекономіки

Поняття «попит» та «пропозиція». Підприємство як суб'єкт ринкових відносин. Фактори виробництва. Витрати, економічний та бухгалтерський підходи до їх визначення. Ознаки й умови досконалої конкуренції. Максимізація прибутку на ринку досконалої конкуренції. Основні макроекономічні показники. Бюджетно-податкова політика. Гроші та функції грошей. Попит на гроші. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.

Цінності громадянського суспільства

Основні закономірності виникнення держави і права. Поняття держави та її ознаки. Виникнення та розвиток української державності. Поняття право, його ознаки, функції та джерела. Система, галузі та джерела права України. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Механізм реалізації та гарантії прав та свобод людини та громадянина. Юридична відповідальність і правосвідомість. Громадянське суспільство. Становлення громадянського суспільства в Україні.

Особистісна ефективність

Поняття ефективність та особистісна ефективність. Основні навички, що визначають особисту ефективність. Передумови виникнення тайм-менеджменту, основні етапи його зародження та розвитку. Сутність планування робочого часу. Мотивація та мотиви діяльності. Мотивація в тайм-менеджменті як умова досягнення мети. Сучасні принципи створення команди, переваги роботи у команді. Види організаційних комунікацій. Типи поведінки в команді.

Основи фінансової грамотності

Загальна характеристика грошей та їх еволюція. Характеристика основних фінансових цілей. Поняття та класифікація надходжень. Характеристика та види особистого та сімейного бюджетів. Фінансова система та канали руху коштів. Банки та банківська система. Загальна характеристика системи страхування. Валютний курс та валютний ринок. Платежі з використанням готівки. Безготівкові платежі. Форми заощаджень, інвестиції та інфляція. Загальна характеристика депозитів та їх видів. Загальна характеристика інвестицій.

Фінанси

Фінанси як економічна категорія. Об'єкти та суб'єкти фінансових відносин. Фінансовий контроль: його зміст, значення і види. Фінансові ресурси, їх суть, склад, структура. Фінансові ресурси держави та їх джерела. Напрями та форми використання фінансових ресурсів. Фінансова політика суб'єктів господарювання та її складові. Бюджетний процес та його складові. Державні доходи їх економічний зміст. Державні видатки та їх особливості. Суть та функції податків. Прямі і непрямі податки. Загальнодержавні та місцеві податки. Сутність, функції та роль місцевих фінансів. Функції та завдання соціального страхування. Бюджет домогосподарства та його структура. Фінансова безпека держави у системі економічної безпеки.

Сучасні фінансові та грошово-кредитні системи

Поняття та підходи до визначення фінансової системи. Структурна будова та класифікація фінансових систем зарубіжних країн. Загальна характеристика окремих ланок фінансової системи. Взаємозалежність фінансових систем різних країн. Загальні риси організації управління фінансами у зарубіжних країнах. Сутність та структура кредитної системи. Поняття банківської системи, її цілі та функції. Спеціалізовані кредитно-фінансові інститути. Світова та міжнародні валютні системи.

Інформаційні системи у фінансах

Поняття системи, її види та властивості. Сутність і місце інформаційних систем у фінансах. Поняття, структура та класифікація економічної інформації в інформаційних системах. Особливості економічної інформації та вимоги до неї. Сутність комп'ютерної інформаційної системи підприємства. Класифікація інформаційного забезпечення для прийняття управлінських рішень. Принципи створення та функціонування інформаційних систем управління фінансами. Сучасні інформаційні системи і технології у фінансах підприємств. Автоматизація управління фінансами суб'єктів господарювання. Автоматизація фінансового менеджменту. Загальна характеристика податкової системи з позиції обробки інформації.

Банківська система

Функції Національного банку України. Грошово-кредитна політика Національного банку України. Сутність та функції комерційних банків. Контроль за фінансово-господарською діяльністю банку. Банківські послуги та їх характеристика. Види та класифікація банківських ресурсів. Депозит та його характеристика. Запозичені банківські ресурси. Поняття банківського кредиту та його класифікація. Активні операції банків. Операції з іноземною валютою. Доходи і витрати за операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю банку.

Страхування

Сутність, принципи та функції страхування. Характеристика ризиків у страховій діяльності. Системи страхування та особливості їх застосування. Поняття страхового ринку, його функції й класифікація. Страхова послуга як об'єкт взаємовідносин страховиків і страхувальників. Поняття, зміст та основні вимоги до страхових договорів. Характеристика основних типів страхових компаній. Страхування життя і його основні види. Страхування від нещасних випадків та їх види. Необхідність, сутність і особливості страхування відповідальності. Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів.

Основи бухгалтерського обліку та фінансової звітності

Поняття бухгалтерського обліку та його види. Визначення, визнання та оцінка дебіторської заборгованості. Економічна сутність, визнання та облік виробничих запасів. Сутність, визнання та облік основних засобів. Визначення, визнання та класифікація зобов'язань. Облік розрахунків з бюджетом за податками та обов'язковими платежами. Порядок нарахування, оподаткування та виплати заробітної плати. Мета, склад та призначення фінансової звітності. Користувачі фінансової звітності, їх інформаційні потреби. Порядок складання Балансу (Звіту про фінансовий стан). Порядок складання Звіту про фінансові результати. Порядок складання Звіту про рух грошових коштів. Порядок складання Звіту про власний капітал.

Контроль і ревізія

Поняття, суть та значення господарського контролю. Види контролю в Україні. Форми контролю: класифікація, суть та загальна характеристика. Методи та методичні прийоми контролю. Контроль і ревізія грошових коштів в касі. Контроль і ревізія розрахунків з покупцями та замовниками. Контроль і ревізія розрахунків з постачальниками та підрядниками. Контроль і ревізія основних засобів. Контроль і ревізія запасів. Перевірка правильності нарахування заробітної плати працівникам. Порядок узагальнення результатів контролю.

Бізнес-комунікації

Сутність понять «комунікація» та «інформація». Інформація в процесі комунікації. Принципи сучасних інформаційних систем. Спілкування як механізм взаємодії між людьми. Особливості ділового спілкування. Поняття ділового листа і його особливості. Особливості переговорів як специфічної форми ділового спілкування. Основні принципи ведення ділових переговорів. Умови ведення переговорів.

5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Економічна теорія

1. Основи економічної теорії : Навчальний посібник / О.О. Кравцов. Київ: Патерик, 2024. – 355 с.
2. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. – 450 с.
3. Економічна теорія: навчальний посібник / Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. – 200 с. – URI: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1091>
4. Основи економічної теорії : навч. посібник / І.В. Кокарев. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с. – URI: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/5490>

Основи мікро- та макроекономіки

1. Вступ до макро- і мікроекономіки : навчальний посібник / Г.І. Скорик, М.Б. Швецова, П.І. Стецюк. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 164 с.
2. Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. – 2-ге вид., переробл. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 307 с.
3. Макроекономіка: Навч. посібник. – 4-те вид., виправлене і доповнене. / Панчишин С. Львів: Апріорі: 2022. – 524 с.
4. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н.М. Каменева, М.В. Косич, О.Ю. Александрова та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. – 305 с.

Цінності громадянського суспільства

1. Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту) / О.О. Гісем, О.О. Мартинюк. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 192 с.
2. Громадянське суспільство і держава: ІДЕЯ РЕФЛЕКСУ (Основи теорії гуманізму). / Литвиненко Ю.Н. Київ: КВІЦ, 2020. – 528 с.
3. Мислити як громадянин / Юло Вооглайд. Таллін. 2020. – URI: <https://vooglaid.org/uk/knyhy/myslyty-yak-hromadyanyn>
4. Дорожкіна С.В. Правознавство / Харків, 2019. – 703 с.

Особистісна ефективність

1. Горбовий А., Халецька А. Тайм-менеджмент 55+ : навч. посіб. для слухачів Університетів «третього віку» / за заг. ред. Спудбер Діани, Горбового А.Ю., Халецької А.А. Київ, 2017. 57 с.
2. Гуменникова Т. Активність та проктивність студентської молоді як ресурс успішності в майбутній професійній діяльності. Психологічні ресурси особистості: соціально-психологічний зміст. Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції. Ізмаїл: РВВ ІДГУ. 2019. С. 37-40.
3. Даценко О. А. Теоретичні засади дослідження проблеми самоефективності як психологічного феномена. Вісник університету Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія» Педагогічні науки. 2020. №1 (19). С 35-41.
4. Іваницька С. Б., Галайда Т.О., Толочій Р.М. Впровадження європейських методик тайм-менеджменту в Україні. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. № 21. С. 288–292. URL : <http://global-national.in.ua/issue-21-2018>

Основи фінансової грамотності

1. Чиж Н.М., Божидарнік Т.В. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч. посіб. Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2020. 436 с.
2. Фінансова грамотність (рівень стандарту): підручник / В.В. Письменний. Тернопіль: Астон, 2023. 240 с. – URI: https://drive.google.com/file/d/1ei5JB_vG737qwHEB6wPw-iAsTODIFrIK/view
3. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник. / авт. кол. Т.С. Грищенко, Ю.В. Вітка, А.Б. Дягілев, Т.С. Смовженко, А.Я. Кузнецова та ін. К., 2019. – URI: https://drive.google.com/file/d/1sX0_yXLchhQ_pj_QLyakgbpGqo5Sdf0K/view
4. Фінансово-економічна грамотність : підручник у 2 частинах. Ч. 2. Банківська система України, загальні поняття про облік, аудит та економічний аналіз в умовах ринкової економіки / за ред. О.Б. Жихор; рец. : О.М. Підхомний, Л.П. Сідельникова, Л.В. Шірінян. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2018. – URI: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/32643>

Фінанси

1. Бердар О.С. Фінанси: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2019. – 296 с.
2. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Тимохова Г.Б. : Нар. укр. акад. – Київ : Видавничий дім «Кондор». 2019. – 592 с.
3. Теорія фінансів : навч. посіб. [вид. 2-ге; доп. і перероб.] / О.А. Івашко. К. : 7БЦ, 2021. – 408 с. – URI: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21715>
4. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Тимохова Г.Б. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. – 592 с.

Сучасні фінансові та грошово-кредитні системи

1. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Л. А. Гербич. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 440 с.
2. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / З.К. Сороківська, Г.Р. Баянт. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 208 с. – URI: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/31729/1/Sorokivska_Balyant_GKSZK.pdf
3. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Тимохова Г.Б. : Нар. укр. акад. – Київ : Видавничий дім «Кондор». 2019. – 592 с.
4. Гроші і кредит : навчальний посібник / Іванчук Н.В. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. – 332 с. – URI: <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/8419>

Інформаційні системи у фінансах

1. Бутенко Т.А., Сирий В.М. Інформаційні системи та технології : навч. посіб. Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2020. 207 с.
2. Когут Ю.І. Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки: практич. посіб. / Ю.І. Когут. – Київ: Консалтингова компанія «СІДІКОН», 2021. 368 с.
3. Основи цифрової економіки: навч. посіб. За ред. Крисоватий А.І., Гулей А.І., Язлюк Б.О., Ліп'яніна-Гончаренко Х.В., Максимович В. І., Бутов А.М. Тернопіль: ЗУНУ, 2021 274 с.
4. Цифрова економіка: підручник / Т.І. Олешко, Н.В. Касьянова, С.Ф. Смерічевський та ін. К. : НАУ, 2022. 200 с.

Банківська система

1. Банківська система : підручник / [М. Крупка, Є. Андрущак, Н. Пайтра та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. Крупки. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. – 524 с. – URI: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/11/Bank_Syst_PIDRUCH_Krupka_Andrushchak_Paitra_2023.pdf
2. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях : навч. посібник. / уклад. : О.М. Гладчук, І.Я. Ткачук, В.М. Харабара. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 208 с. – URI: <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/7257>
3. Стечишин, Т. Б. Банківська справа [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Т. Б. Стечишин, Б. Л. Луців. - 2-ге вид., випр. і доповн. – Тернопіль : ТНЕУ, 2019. – 409 с. – URI: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/40887>
4. Банківська система: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 580 с. – URI: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Blashchuk_Petyk_13_end.pdf

Страховання

1. Журавка О.С. Страховання : навч. посіб. / О.С. Журавка, А.Г. Бухтіарова, О.М. Пахненко. – Суми: СумДУ, 2020. – 350 с. – URI: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/76863>
2. Плиса В.Й. Страховання: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. К: Каравела, 2019. – 512 с.
3. Сосновська О.О. Страховання: навчальний посібник / О.О. Сосновська. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. – 328 с. URI: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39294/1/O_Sosnovska_NP_Strahovanie_2021_FITU.pdf
4. Страховання (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посібник. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. – 221 с.

Основи бухгалтерського обліку та фінансової звітності

1. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / Лобода Н.О., Чабанюк О.М. Київ : Алерта, 2022. – 224 с.
2. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / Ткаченко Н.М. К.: Алерта, 2020. – 192 с.
3. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. / уклад.: С.І. Мельник, І.М. Горбан, Н.С. Марушко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. – URI: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5229>
4. Бухгалтерський облік: навчально-методичний посібник / Рязанова Н.О. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. – URI: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9069>
5. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. – URI: <https://dpu.edu.ua/naykovi-vyudanyia/mizhnarodnyi-iurydychnyi-visnyk?view=article&id=1790:bukhhalterskyi-oblik-navchalnyi-posibnyk&catid=2>

Контроль і ревізія

1. Хом'як Р., Тесак О. Контроль і ревізія: навчальний посібник. Л. : ТОВ «Видавнична група «Бухгалтери України», 2021. 264 с.
2. Шевчук О.А. Державний фінансовий контроль : підручник [Електронний документ] / О. А. Шевчук ; Ун-т держ. фіск. служби України. – Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2020. – 432 с. – URI: <https://ir.dpu.edu.ua/items/f697fd86-e409-49dd-ae61-8dede3a863e1>
3. Державний фінансовий контроль [Електронний ресурс] : навчальний посібник у схемах і таблицях / Л. В. Дікань, І. О. Шевченко, Є. В. Дейнеко, Д. В. Калінкін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 275 с. – URI: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_pravo/2019-Dikan-Derzhavnyy-finansovyy-kontrol.pdf
4. Наумова Т. А., Акімова Н. С., Топоркова О. В., Кирильєва Л. О., Нестеренко І. В. Господарський контроль. Навчальний посібник: Господарський контроль для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форми навчання; Харків: ДБТУ, 2021. 210 с. – URI: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/6820>

Бізнес-комунікації

1. Бізнес-комунікації: навчально-методичний комплекс : навч. посіб. / Укладач: Л.М. Шульгіна – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 151 с. – URI: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/09649bd4-8ca8-4d3e-a6be-55c22f88f1b0/content>
2. Бізнес-комунікації в менеджменті. Практикум: навчальний посібник [Електронне видання] / Ю.Є. Петруня, В.Ю. Петруня, Г.Я. Митрофанова, В.Є. Момот, О.М. Литвиненко, О.А. Євтушенко. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. – 62 с. – URI: <https://ir.duan.edu.ua/items/ccfb311c-f7e5-4658-9149-a63231cdc272>
3. Бізнес-комунікації : конспект лекцій / укладачі: Б.Л. Ковальов, А.В. Павлик, С.М. Федина. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 113 с. – URI: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/77603>
4. Ділове спілкування: навчально-методичний комплекс дисципліни: навч. посіб. / Укл.: О.І. Боковець. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 62 с. – URI: <https://ela.kpi.ua/items/0ae7769f-f56a-4427-bd65-5c5154ebf975>